

NOTATKA / NOTE

***Dalmannia aculeata* (LINNAEUS, 1761) (Diptera: Conopidae)
w Puszczy Białowieskiej oraz w Biebrzańskim Parku Narodowym**

Dalmannia aculeata (LINNAEUS, 1761) (Diptera: Conopidae)
in Białowieża Primeval Forest and Biebrza National Park

Jan TATUR-DYTKOWSKI

e-mail: tatur.dytkowski@gmail.com

KEY WORDS: *Dalmannia*, faunistic, new records, Eastern Poland.

Rodzaj *Dalmannia* ROBINEAU-DESVOIDY, 1830 jest reprezentowany w Palearktyce przez sześć gatunków (STUKE 2007, 2017), w Polsce zaś przez cztery: *D. aculeata* LINNAEUS, *D. dorsalis* FABRICIUS, *D. marginata* MEIGEN, *D. punctata* FABRICIUS. Poza *D. punctata* wszystkie są nadzwyczaj rzadko obserwowane. Związane jest to z bardzo krótkim okresem lotu imagines, jak również z trudnością zlokalizowania gniazda żywiciela (BAŃKOWSKA 1965). Muchówki związane są z terenami kserotermicznymi, gdzie pasożytują w samotniczych pszczołach z rodzaju *Halictus* LATREILLE (BAŃKOWSKA 1965). Należy tu sprecyzować, iż żywiciel *D. aculeata* nigdy nie został poznany. Gatunek umieszczono na czerwonej liście gatunków zagrożonych z kategorią DD (niedostateczne dane) (PALACZYK i in. 2002). W Polsce, przez którą prawdopodobnie przebiega północna granica zasięgu gatunku, wykazany został dotychczas tylko z trzech stanowisk w centralnej części kraju (BAŃKOWSKA 1979).

Gatunek znaleziono na dwóch nowych lokalizacjach w północno-wschodniej Polsce (Ryc. 1):

- Pojezierze Mazurskie: FE24 Biebrzański Park Narodowy, 4 VI 2021, 1 ex., na kwiatostanie *Knautia arvensis* (L.) J.M. COULT., leg. J. TATUR-DYTKOWSKI.
- Puszcza Białowieska: FD84 Grudki (Ryc. 2), 11 VI 2021, 1 ex., w czerepak, leg. J. TATUR-DYTKOWSKI.

Gatunek dotychczas nie był wykazywany z wymienionych krain. Są to jak dotąd najbardziej na północ wysunięte stanowiska *D. aculeata* w kraju.

Ryc. 1. Stanowiska *Dalmannia aculeata* w północno-wschodniej Polsce – Biebrzański Park Narodowy (góra), Puszcza Białowieska (dół).

Fig. 1. Localities of *Dalmannia aculeata* in north-eastern Poland – Biebrza National Park (top), Białowieża Primeval Forest (bottom).

Ryc. 2. *Dalmannia aculeata* (LINNAEUS, 1761), Puszcza Białowieska.

Fig. 2. *Dalmannia aculeata* (LINNAEUS, 1761), Białowieża Primeval Forest.

Badania na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego prowadzono w ramach projektu „Biebrza po pożarze – ocena i monitoring zmian stanu wybranych elementów przyrodniczych Biebrzańskiego Parku Narodowego w następstwie pożarów”. Biebrzańska lokalizacja jest regularnie monitorowana przez strażników parku. Białowieskie stanowisko objęte jest programem Natura 2000 i jednocześnie wyznaczono tam obszar chronionego krajobrazu.

PIŚMIENNICTWO

- BAŃKOWSKA R. 1965. Przegląd polskich gatunków z podrodziny Dalmanniinae (Diptera, Conopidae). *Fragmenta Faunistica*, Warszawa, **21**: 443-453.
- BAŃKOWSKA R. 1979. Conopidae (wyśleпки) (Insecta: Diptera). *Fauna Polski*. Instytut Zoologii PAN. 140 ss.
- PALACZYK A., SOSZYŃSKI B., KLASA A., BYSTROWSKI C., MIKOŁAJCZYK W., KRZEMIŃSKI W. 2002. Diptera – Muchówki (ss. 38-44). [W:] Z. GŁOWACIŃSKI (red.): *Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce*. Instytut Ochrony Przyrody PAN.
- STUKE, J.-H. 2007. Bestimmung und Taxonomie der paläarktischen Conopiden (Diptera). 2. Teil: Die Gattung *Dalmannia* Robineau-Desvoidy, 1830. *Beiträge zur Entomologie*, **57**: 1-8.
- STUKE, J.-H. 2017. *World Catalogue of Insects*. Volume 15. Conopidae (Diptera). E. J. Brill, Leiden, Boston. XXXVIII + 354 ss.

Wpłynęło: 28 sierpnia 2021
Zaakceptowano: 8 listopada 2021